

Publicerad 2014-07-27 00:30 av mollymakenna

Skoluppgift från i våras. Detta skall alltså vara en romaninledning och jag fick hemsk kritik av mina klasskompisar men motsatsen av lärarna. Det är ovant för mig att skriva på svenska, löjligt nog, men jag tänker vara modig och ladda upp den här.

regnridå och kaffe-fläckar

Gardinerna vid sätet längst fram på 02.03-bussen var fortfarande fördragna. En påminnelse om att det tidigare under dagen hade varit en stark sol där utanför, en främling i just detta säte, och att folk nuförtiden tydligen föredrar gallfärgade, smutsiga gardiner framför solstrålars dans över ögonlocken. Just nu besvärade dessa gardiner en ung man enbart för att han inte hade fri sikt genom fönstret, som om det inte vore illa nog att det finns alldeles för lite plats för benen längst fram i bussar. Han hade inte behövt sitta där, och han hade kunnat resa sig upp och dra undan gardinen, men det retade honom ändå. Någon hade suttit på hans plats och bestämt att han – många timmar senare – skulle tvingas se ut genom fönstret på andra sidan mittgången istället, där landskapet var platt och intetsägande. Nej, han var för trött för att vänta på att bussen skulle sakta ned och då ställa sig upp och rycka i gardinen. Istället tuggade den unge mannen (vars namn är Joel, och vars hår tovat sig som på en skogskatt eftersom det inte har borstats ordentligt sen tidigt 00-tal) bittert på insidan av sin underläpp och ignorerade det faktum att landskapet till vänster om honom nu var otillgängligt.

Han slöt istället ögonen och fantiserade om vem som kunde ha suttit på hans plats tidigare under dagen och varit den ovetande, högre makten när det kom till hans landskapsstudier. En hel del karaktärer dök upp framför honom men till sist bestämde han sig för en äldre vampyrherre, kanske från den förort där bussen har sin slutstation. Tanken på att en vampyr skulle a) åka buss över huvud taget och b) göra sig besväret att åka buss just på dagen och då behöva förlita sig halvträsiga bussgardiner som sin livförsäkring fick det att rycka lite i mannens mungipor. Bussens stadiga brummande var tröstande, nästan sövande. Han satt snart – fortfarande med ett blekt leende på läpparna - i lätt slummer med pannan och ena kinden tryckt mot den vidriga gardinen. Han hade tagit av sig sina glasögon och höll dem nu i ett något krampaktigt grepp i handen som vilade på sätet bredvid. Allt för att lättare kunna begrava ansiktet i tyget, utan en tanke på vem som kunde ha gjort just detta tidigare (eller när den senast tvättats – om ens någonsin). Ju längre in i slummern han gled, desto lösare blev greppet om glasögonen. Han tappade dem dock inte, vilket han gjort många gånger innan och vilket lämnat dem något skeva och svåra att vika ihop.

Det hade varit en lång dag på jobbet och sedan en lång kväll på puben som han bara gick till när han hade haft just en lång dag på jobbet. Arbetet i sig var inte särskilt krävande då det enda han gjorde var att åka omkring till de äldre och servera mat; kanske diska tallrikarna från föregående servering eller stanna en stund för att hålla dem sällskap när de bad om det. Detta var något som hände ganska ofta och kanske något som man inte borde gå med på när man jobbar efter ett schema, men den sorgliga sanningen var att han var precis lika ensam som de här gamla människorna och han hade inget bättre att komma hem till på kvällen ändå. Han tog sig tiden. Vissa av dem ville dock inte ha honom där alls – som sådana där hundar man nästan inte vågar sträcka fram handen åt utan kevlarhandskar. Då brukade han bara tassa in, berätta vad för puread mat som stod på dagens meny, och sedan avlägsna sig så fort han mäktade med. Ju snabbare desto bättre för alla inblandade – och desto mer tid fick han att ge åt den som faktiskt ville ha den. Hans favoritkunder (detta

lät mycket bättre än ”patienter”, tyckte han) var just de som blev glada när han kom och som alltid bad honom stanna för att lyssna på deras historier.

Det fanns de vars sjukdom berövat dem så på minnet att de berättade samma historier varje dag, eller som varje gång han stod där i dörren frågade vad ”detta kunde vara för stilig yngling” fastän han stått i samma dörröppning varje dag i fyra månader. Trots en ganska bra känsla för etik och moral hade han gjort en lek utav detta. Första veckorna hade han förstås förklarat för dem vad han hette och att han kom från hemtjänsten och att idag var det en bra dag för i värmeboxen där fanns dillkött och sedan aprikoskräm, men det blev svårare och svårare att vara samma stiliga yngling ju mer ledsam situationen kändes. Så plötsligt var han en helt ny man varje dag och kom undan med de mest otroliga karaktärerna – vilket roade både honom och sällskapet. Möjligtvis visste de ibland någonstans djupt i hjärndimman att han egentligen inte var en prins från Moldavien eller en nyss hemkommen astronaut, men de ville så gärna ha något att lyssna på och skratta åt. Leken skadade ingen, förutom när han ibland möttes utav ”Sven, som jag har väntat på dig!” eller ”Åh Henrik, min älskade son, äntligen är du här!”. Då spelade han inte med. Då bet han sig beklagande i läppen och var bara Joel från hemtjänsten, vilken stilig yngling som helst – och dillköttet i värmeboxen skulle ha en bitter bismak av besvikelse för Svens änka eller Henriks gamla mor.

Joel mindes inte nu – med pannan vilandes mot bussfönstret – vad för stilig yngling han spelat idag, för det hade inte varit en vanlig arbetsdag. Hans sista kund på rundan var Iris, den 86-åriga kvinnan med karminfärgat hår och nikotinfärgade tapeter. Hon hade hälsat honom i dörren som vanligt, med en kram och en serie oroväckande hostningar som sedan tystades med innehållet i en av kaffekopparna hon ställt fram åt dem båda. Joel hade dunkat henne lätt på ryggen och sedan satt sig ned vid köksbordet och smuttat på sitt kaffe så fort attacken var över. Som vanligt hade kvinnan och hennes ömma strupe haft så mycket att prata om att han till sist varit tvungen att avbryta henne för att hinna servera maten innan det var dags att avsluta dagens runda. Spisen i huset var en sådan där gammaldags som man måste tända manuellt under plattan och det gjorde honom lite illa till mods att han nu var tvungen att använda den eftersom de pratat så länge att till och med värmeboxen gett upp på dillköttet (eller kalopsen – han mindes inte riktigt). Han hade aldrig gillat att behöva handskas med eld ens i sådan liten skala, men han gjorde det förstås ändå, och de förflyttade sig så småningom till matsalen där Iris föredrog att äta sina måltider.

Han hade satt sig ned bara precis så länge att Iris hann avsluta sin utläggning om sin tid i Wien på 70-talet och få i sig hälften av tallrikens innehåll utan någon mer hostattack. När damen då tystnade några sekunder för att ta en klunk vatten reste han sig upp med en blick på golvuret och förklarade att det var dags för honom att åka vidare. Han hade sagt just så: ”vidare”, inte ”hem” - därför att hon kanske skulle ha hållit kvar honom ifall det inte framgått att han hade en tid att passa. Sånär i efterhand ångrade han detta bittert, vid tanken på vad som hänt efter att han åkt. Golvuret hade visat tjugo i fyra när han gick förbi det och ut genom ytterdörren, och ganska exakt klockan fyra hade han stått vid busshållplatsen för att bege sig en sväng kring kontoret innan helgen tog vid.

Ärendet på kontoret hade tagit längre tid än han planerat för, mest för att han var så usel på att hålla reda bland pappren i sitt skåp som han nu hade rotat igenom. Han var egentligen bara ute efter en karta till en av

kunderna som han visste att han lagt där någon gång i början av året, men oredan hade tagit sådana proportioner att han utvecklade kartjakten till att fixa och sortera bland skåpets hela innehåll. Hans bästa vän, Isabell, tyckte det var hemskt roligt att han var så dålig på kartor och ännu roligare att han föredrog kartor på papper än appen som fanns tillgänglig på telefonen. ”Jag tycker inte om att skärmen är så liten,” brukade han säga, ”det är lättare att se på en riktig karta”. Att han ens behövde en karta för att hitta var i sig ganska skamligt det också, då staden var relativt liten och mannens hus låg precis vid tågstationen. Joel brukade dock bli förvirrad av gatunamnen och tyckte illa om att gå omkring planlöst när han hade en tid att passa – speciellt då just den kunden var en av de där som helst inte ville ha något besök alls, och ju mer han var i tid dit – desto mer skulle han vara i tid därifrån.

Så där hade han suttit på golvet i kontorets provisoriska personalrum och sorterat papper och en och annan kvarglömd strumpa när telefonen ringde. Han hade svarat, förstås, fastän han tyckte lika illa om att prata i telefon som att använda sig av kartan på densamma. Rösten i andra änden hade tillhört en främmande kvinna och hon hade berättat för honom att damen i huset där han nyss varit tyvärr hade gått bort, och att de var tvungna att informera honom då han var den siste som sett henne vid liv, men att de inte misstänkte honom för något. Varför skulle de ha misstänkt honom hade han frågat, och kvinnan hade då berättat att något hade slagit slint i den gamla spisen och att det hade brunnit våldsamt i köket. Det hade dock inte varit någons fel, sade hon, ”sådant händer tyvärr ibland med så gamla apparater”. Elden hade inte hunnit sprida sig men på bara ett par timmar hade Iris andats in tillräckligt med rök i sina redan ansträngda lungor att hon ganska snabbt hade somnat in. Vid matsalsbordet, med bara några ärtor kvar på tallriken, och där golvuret hade visat fem över sju när brandkåren varit på plats. De hade inte vetat att det var han som satt på spisen och det hade inte heller gjort någon skillnad, men han kunde inte sluta tänka där han satt på nattbussen att kanske hade han kunnat servera maten ljummen från värmeboxen, och kanske hade han kunnat stanna bara en kvart till och då kunnat hjälpa Iris ut till trädgården eller släcka de första flammorna och ringa hyresvärden för att kräva en ny spis åt kvinnan. Hon hade kanske inte behövt dö idag. Därför hade det varit en lång arbetsdag för Joel och därför hade han beställt whisky istället för öl på puben idag – en dyr, japansk single malt som brände som lava i halsen.

Gatan utanför bussfönstret – där han nu slumrade i brist på utsikten – låg mörk, lackerad av ett tungt sensommarregn. Hade han brytt sig om att dra undan den där gardinen hade han kanske sett hur månen inatt var så tunn att den knappt syntes, som den yttersta spetsen man klipper av en fingernagel. Kanske hade han även sett att en ung flicka satt uppgiven på den våta trottoaren, lutad mot ett elskåp med en kappsäck i famnen och blicken riktad upp mot månskäran. Hennes hår som annars var vilt och lockigt låg slickat mot pannan och ända ned till nyckelbenen som tycktes försöka skaka av sig hårtestarna med varje djup suck. Hade han sett henne så hade han ändå inte vetat att hon letade efter honom eller att de snart skulle ha mycket mer att prata om än det usla vädret eller hur tröttsamt det är att borsta sitt hår. Ovetande halvsov han ändock på sin plats och väcktes inte ur ovissheten förrän bussen körde över en bula i vägen och han rycktes framåt plötsligt. Med en nyvaken blick genom bussens vindruta kunde han bakom regnridån skymta sin hemväg så han kastade sig hastigt upp och hann kliva av innan bussen – nu helt tömd på nattliga resande – skyndade vidare.

Vägen låg tom men regnet var så kraftigt att ett dovt donder lade sig som en filt över tystnaden och skapade en behaglig övergång från bussens bedövande surr. Han var inte typen som kom ihåg att bära med sig paraply och hade heller ingen luva på sin jacka så han lämnade över sig helt till himlen. I gengäld fick han ett spår av vatten som strilade från nacken via ryggen ned till byxlinningen. Det påminde vagt om de få gånger i högstadiet då han faktiskt hade ansträngt sin taniga kropp på idrottslektionerna och samma spår ibland använts av svetten från en bandymatch. Han log smått vid tanken – kanske för att en skugga av kvällens whiskyglas fortfarande brände i strupen – och traskade något ostadigt mot sin ytterdörr. På marken låg de första höstlöven hoptryckta lager på lager som en fuktig, unken baklava. De såg gamla ut, som om de pressats samman sådär under många tusen år. Kanske gjorde de det med flit för att påminna om att de fallit ovanligt tidigt i år och inte hade bråttom någonstans.

Om de var öppna med sina avsikter var himlen inte det: dagtid var den krispigt stålgrå, ända tills den tvingades ge vika åt natthimlen som nu regerade med sin magra måne och monsun. Under regnets mumlande hägn nådde Joel nu sin altan (som även den smyckats med ett par av de tidiga lövkakorna) och klev tacksamt upp för trappan till sin ytterdörr. Hans händer var för stora och för onyktra för nyckeln som han fumlade upp ur fickan och han fick lirka tafatt en stund innan han lyckades föra den till låset och vrida om för att till sist låtas över tröskeln. Lägenheten låg lika tom och mörk som gatan utanför men kändes tystare än vanligt nu när regnet bara syntes likt ett hölje utanför väggarna som dämpade dess dån. Det var med både vemod och lättnad som han stängde dörren om sig med en sista blick mot natten. Nu såg han för en sekund äntligen den klena ursäkten till måne, men fortfarande inte flickan vid elskåpet längre ned på gatan.

Med ryggen mot natten och det som hänt innan natten tog över vinglade han långsamt genom mörkret. Runtom honom fanns böcker staplade i högar och han fick tänka länge för att se till att alla kroppsdelar lydde tillräckligt för att inte välta några av dem. Varken koordination eller kontroll var med honom just ikväll dock och han snubblade därför omkull ett par av bokhögarna – varav en av dem hade haft en halvfull kaffekopp på toppen. Koppen klarade fallet men kallt, kolsvart kaffe spred sig nu snabbt över golvet och Joel svor högt medan han såg vätskan sluka både hans strumpor och ett matthörn. Nu både trött, onykter och irriterad slog han sig ned på sängkanten och tittade ointresserat på hur kaffet bildade en slags bäck som rörde sig mot honom. För ett ögonblick tänkte han att han nog borde torka upp det och ackompanjerade tanken med att resa sig ett par centimeter – i mycket vag riktning mot städkåpet – men ångrade sig direkt och satte sig istället lite mer bekvämt ned på de skrynkliga lakanen.

Han insåg att han var mindre nykter än han trott när han lämnade puben då kaffe-floden nu tycktes dansa ned för golvplankorna. Fortfarande utan särskilt mycket intresse följde han floden med blicken tills den dansat in under sängen och antagligen börjat tugga sig igenom någon kvarglömd tröja där under. Då han i vanliga fall var relativt noggrann med sådant som att torka upp efter sig visste han att han skulle förbanna sig själv för det nästa dag, men även att han var för matt för att orka hämta en trasa. Alltså överlät han jobbet till den eventuella kvarglömda tröjan under sängen och lade sig istället ned, med huvudet i fotändan för att bättre kunna se ut genom fönstret. Han tog av sig glasögonen och tog ett ovanligt hårt tag om ansiktet med ena handen, som för att hålla det på plats, eller för att regnet ändå föll så kompakt att han inte kunde se så

mycket på andra sidan rutan.

Med en djup suck började han bena igenom dagens händelser och koncentrerade sig mest på en tanke som gnagt i honom ända sen han satte läpparna mot det första glaset tidigare under kvällen: varför kände han ingen skuld? Borde han inte göra det? Det hade mycket riktigt varit en lång dag, och han förstod ur någon slags objektiv synpunkt att det som hänt var tragiskt... men han kände ingen skuld. Irritation över den spillda koppen, frustration över bristen på utsikt genom fönstret – och bussfönstret tidigare – men ingen skuld, sorg, eller oro. Det var egentligen inte heller så att detta störde honom, men han visste att det inte var riktigt rätt. På samma sätt hade han vetat att det inte var rätt när han inte sörjt sina föräldrars död eller ångrat att han inte gick på begravningen – men vad gjorde det honom? Han hade tyckt om Iris. Kanske hade det mycket riktigt kunnat gått annorlunda till om han agerat på något annat sätt den eftermiddagen, men det var inte mycket att göra åt nu. Han hade inte gjort något misstag. Han kunde inte veta. Han sörjde inte. Ändock fick han intala sig just detta några gånger för att till sist kunna stilla tankarna tillräckligt för att kunna somna – med den nästan obefintliga månen som sällskap bortanför regnmuren.

Morgonen kom, och så också förmiddagen, innan Joel vaknade igen. Himlen var inte längre tyngd av mörka moln utan sträckte sig nästan kritvit utanför, som en duk. Han slog upp ögonen men stängde dem snabbt igen då ljuset inte kom överens med värken som grodde i hans huvud. Även nacken gjorde förvånande ont – vilket förmodligen berodde på att han trots allt vaknat med huvudet utanför kanten på sängen, och fötterna under huvudkudden. Efter några fler tappra försök att möta dagen vände han sig istället bort från fönstret och rullade ihop sig till ett "C" med det pulserande huvudet vänt ned mot knäna, bort från dagsljus och sängkant. Blicken föll nu istället på golvet där gårdagens kaffeblod hade sinat helt och lagt sig som en skugga där den runnit över trägolvet. Skuggan påminde honom direkt om gårdagen och så även tankarna som underligt nog vaggat honom till sömns. Han visste inte riktigt vilken tanke han skulle återuppta först – om ens alls – så istället tvingade han sig upp, passerade kaffeskuggan och traskade långsamt bort mot köket.

Ett par ensamma solstrimor korsade tröskeln in till rummet och det kändes som om han inte riktigt välkomnade dagen förrän han nu gjorde dem sällskap. Köksgolvet kändes svalt och behagligt mot fotsulorna som spenderat natten i fel ände av sängen. Han insåg att de även fortfarande var klädda i de kaffebläckade strumpor han haft på sig dagen innan, och böjde sig ned för att skala av dem och slänga dem på en av köksstolarna. Utan att tänka sig för fortsatte han sedan med att ta av sig sina byxor, dra tröjan med hemtjänstens logga över huvudet, och lät dem göra strumporna sällskap. Han kände sig lite dum som ens tänkte tanken, men det var som om gårdagen liksom hade satt sig i kläderna; som om han inte kunde börja om så länge de fortfarande satt på hans kropp. Där stod han alltså nu: nästan lika blek som himlen utanför, i sina underkläder, med hår tovigare än någonsin och händerna vilset vilande ut efter sidorna. Klockan på mikrovågsugnen visade 13:21 och han insåg att han skulle ha varit på jobbet nu – ifall han inte undermedvetet hade bestämt sig redan kvällen innan för att han inte ville tillbaka dit. Med en knappt märkbar nick åt sig själv förseglade han det beslutet och plockade istället ut en ask huvudvärkstabletter ur medicinskåpet. Förmodligen hade de försökt ringa honom hela morgonen men gett upp, så han brydde sig inte om att gå och fiska upp telefonen ur väskan på hallgolvet.

Kanske tyckte de synd om honom för vad som hade hänt dagen innan. Kanske trodde de att han satt hemma i skuld och förtvivlan, oförmögen att förstå vad som hänt – och kanske skulle de även tro att det var därför han sade upp sig ett par dagar senare. Men han kände sig fortfarande orörd. Inga skuldkänslor hade infunnit sig under natten och tyngden han känt verkade ha omvandlats till den fysiska tyngd som nu tycktes splittra hans huvud, och som han i gengäld försökte kuva med tabletterna i sin handflata. Han kände sig underligt nog fri, och bestämde sig för att gårdagens funderingar skulle få torka in och blekna likt kaffet på golvbrädorna i rummet intill. Så fort han skakat av sig värken skulle han torka upp både golvet och sitt sinne, tänkte han som han svalde tabletterna med en klunk vatten direkt från kranen. Sedan torkade han sin stickiga haka med handryggen, greppade arbetsströjan på köksstolen med samma hand, och slängde den i soporna.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren mollymakenna med Poeter.se id #41452 innehar upphovsrätten